

Saksgang

Utv.	Utv.saksnr.	Møtedato
Fylkesutvalet		14.02.2020

Endringar i selskapsavtale for Trivselshagen IKS - høyningsuttale

Forslag til vedtak

1. Fylkesutvalet sluttar seg til fylkesrådmannen sine framlegg til endringar i Trivselshagen IKS sitt utkast til revidert selskapsavtale, jf. vedlegg 2

Samandrag

Sogn og Fjordane fylkeskommune og Gloppen kommune har i lengre tid arbeidd med ein gjennomgang av selskapet Trivselshagen IKS. Målsettinga har vore å forbetre rutinar for samarbeidet og få ei meir rettvis fordeling av inntekter og utgifter. I dette arbeidet er revisjon av eksisterande selskapsavtale naudsynt. Det ligg no føre eit høyningsutkast frå selskapet. Fylkesrådmannen har framlegg til endringar til utkastet. Om fylkesutvalet sluttar seg til endringsframlegga vill høyringssvaret bli sendt og selskapet må utarbeide eit framlegg til ny selskapsavtale som blir forankra hjå eigarane. Dette vil så bli lagt fram for politisk handsaming og vedtak i fylkestinget.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Ingrid Holm Svendsen
Fylkesdirektør organisasjon og
økonomi

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 Selskapet sitt framlegg til ny selskapsavtale
- 2 Fylkesrådmannen sitt endringsframlegg til ny selskapsavtale

Saksutgreiing

1. Bakgrunn for saka / historikk

Trivselshagen IKS er eit interkommunalt eigedomsselskap, skipa 7. mars 2007. Selskapet har Vestland fylkeskommune og Gloppe kommune som eigarar og deltarar med lik ansvars- og eigardel, dvs. 50 % kvar.

Dei to leigetakarane, kommunen og fylkeskommunen, har tilnærma identiske leigeavtaler med selskapet, med unnatak av varighet. Fylkeskommunen sin avtale gjekk ut 1. august 2018 og vart då automatisk forlenga for nye 5 år til 2023. Gloppe kommune sin avtale går ut 1. august 2038. Gjennom desse avtalane er utgiftene fordelt med 64% på kommunen og 36% på fylkeskommunen.

Selskapet forvaltar i dag om lag 14.500 m² bygningsmasse som inneholder Trivselshagen Bad og Idrett (inkl. Firdahallen) og Trivselshagen Skule og Kultur. Anlegget har ein investeringsverdi på om lag 300 mill. kr. I 2018 sysselsette selskapet 12 årsverk, herav fleire deltidsstillingar.

Sidan etableringa av selskapet har fylkesrådmannen erfart uklare tilhøve knytt til ansvarsdeling i drifta av Trivselshagen IKS. I eigarmøte 16. april 2018 vart eigarane samde om ein gjennomgang av selskapet for å sjå om det er aktuelt å gjere endringar.

Saka var og handsama av fylkesutvalet, jf. vedtak i sak 37/18 den 16.04.18 (pkt. 5, 3. kulepunkt):

«Fylkesutvalet ynskjer at representantskapen ber om at ny organisasjonsform vert utgrei»

Styret handsama saka 27. august 2018 og engasjerte Vidsyn Rådgivning AS til dette arbeidet. Vidsyn Rådgivning AS la fram rapport på arbeidet 01.12.18.

Rapporten startar med å skildre det formelle grunnlaget for Trivselshagen IKS. Det er punkt i selskapsavtalen som ikkje er på plass, og det vert tilrådd konkrete tiltak for å rette opp dette. Vidare er rollar og organisasjonskultur kartlagt. Rapporten gir tilrådingar om systemendringar, men òg tiltak for å stimulere til betre samarbeid og gode prosessar. Den peikar på det viktige skilje mellom eigarutøving og drift. Også gjennomgangen av økonomi og tenester, med vurdering av m.a. kostnads- og inntektsfordelinga, viser fleire døme på avvik frå det som var intensjonen. Tilrådinga er å rydde i dette slik at kostnads- og inntektssida ved innhald og tenester følgjer kvarandre.

Rapporten beskriv og handlingsrommet og alternative styringsformer, men oppsummert vert det tilrådd å halde fram med IKS'et, under føresetnad av at systemavvik vert retta opp. Den gir meir enn tjue konkrete tilrådingar på deltema. Dei viktigaste er:

- Etablere gode prosessar og møteplassar for samarbeid
- Fordele inntektene frå utleige av fellesareala
- Få samsvar mellom driftskostnader og -inntekter
- Overføre ei rad driftsoppgåver til kommunen og soleis føre selskapet attende til å bli eit reind eigedomsselskap.

Rapporten er klar på at styret og eigarane må ta tak og «rette opp skuta». Om ein ikkje lukkast med dette, vert det tilrådd å tre ut av IKS'et og la eigarane ta med sin del av buet.

Ein konsekvens av ei slik løysing vil altså vere at IKS'et må oppløysast. Det vil i så fall vere naturleg at kommunen tek idrettsbygget (kommunal grunn) og fylkeskommunen kulturbrygget (fylkeskommunal grunn) og at ein leiger areal hjå kvarandre gjennom gjensidige avtalar.

Fylkesrådmannen i Sogn og Fjordane meinte rapporten stadfesta at det er ei skeivfordeling i høve fordeling av driftskostnader og -inntekter, samt aktivitet og utleige av fellesareal. Dette var og ein del av grunngjevinga frå fylkeskommunen for å ta opp spørsmålet om dagens organisering er hensiktmessig eller om ein bør søke nye løysingar.

Etter ei samla vurdering tilrådde fylkesrådmannen at alternative modellar til dagens IKS vart utgrei og vurdert.

Fylkesrådmannen la rapporten fram for fylkesutvalet den 06.03.19 i sak 10/19.

Fylkesutvalet i Sogn og Fjordane gjorde då slikt vedtak i saka:

1. *Fylkesutvalet viser til vedlagde rapport av 1.desember 2018 frå Vidsyn Rådgivning AS og tek denne til orientering.*
2. *Fylkesutvalet føreset at systemavvik vert retta opp og tilrådde tiltak i rapporten sett i verk, herunder at selskapet får på plass eit system som fordeler inntekter og utgifter på ein rettvis måte i samsvar med intensjonen. Styret får frist for å gjennomføre tiltaka i rapporten til 15. august 2019.*
3. *Fylkesutvalet ber fylkesrådmannen greie ut alternative organisasjonsmodellar, primært knytt til å dele eigarskapen og inngå gjensidige leigeavtalar med kvarandre. Fylkesutvalet ber fylkesrådmannen, i budsjettrapporten pr. 1. tertial 2019, kome med framlegg til finansiering av utgreiingsarbeidet - dersom dette viser seg naudsynt.*

For å støtte fylkesrådmannen i arbeidet med å greie ut alternative organisasjonsmodellar (jf pkt 3) vart PwC engasjert og dei la fram rapporten sin 29.mai 2019.

Rapporten til PwC peikar på fleire avklaringar omkring det juridiske grunnlaget, skatt og meirverdiavgift som vi må avklare dersom selskapet skal oppløysast. Overfor dei tilsette vil ei ev. opplysing av Trivselshagen IKS, med overføring til kommunen og fylkeskommunen, bli vurdert som ei verksemどsoverdraging etter arbeidsmiljølova. Det klare utgangspunktet ved verksemどsoverdraging er at dei tilsette sine rettar og plikter som følger av arbeidsavtalen eller arbeidsforholdet elles, skal overførast til ny arbeidsgjevar.

PwC har og sett nærmere på dei økonomiske konsekvensane av ei opplysing av selskapet, med utgangspunkt i budsjett for Trivselshagen IKS 2019 og utrekningane frå selskapet. Det er likevel usikkerheit knytt til dette, då det ikkje har vore sett på dei enkelte kostnadane i detalj. Det er og viktig å ta med i vurderinga at fleire av utgiftene i budsjettet truleg ikkje vil påløpe i same form og storleik etter ei ev. opplysing.

Berekningane til PwC viser at fylkeskommunen på det lågaste estimatet vil få om lag 700.000,- kr i årleg reduksjon og for det høgaste estimatet om lag 1.800.000,- kr i årleg kostnadsreduksjon.

Når det gjeld verdiar og fordeling av desse, er det t.d. vanskeleg å vurdere marknadsverdien av bygga, då framtidige inntekter og driftskostnader vil kunne påverke reell verdi.

Både rapporten frå Vidsyn Rådgivning og rapporten frå PwC stadfesta at det i dag er ei skeivfordeling i høve fordeling av driftskostnader og -inntekter, samt aktivitet og utelege av fellesareal.

Fylkesrådmannen la arbeidet fram for fylkesutvalet den 19.06.19 i sak 63/19.

Fylkesutvalet i Sogn og Fjordane gjorde slikt vedtak i saka:

1. *Fylkesrådmannen får fullmakt til å tinga med Gloppen kommune om ein alternativ organisasjonsmodell med sikte på å opplyse selskapet, dele eigarskapen og inngå gjensidige leigeavtalar.*
2. *Fylkesutvalet legg til grunn at styret i selskapet fortset sitt arbeid med å gjennomføre tilrådde tiltak i rapport frå Vidsyn Rådgjeving AS av 1. desember 2018 med frist til 15. august 2019.*
3. *Kostnader til utgreiingsarbeidet og bistand i forhandlingsprosessen vert å innarbeide i budsjettrapport pr. 2. tertial 2019.*

Endring av selskapsavtalen – vurderingar og verknader

Etter dette vedtaket har det både vore eigarmøte, møte i representantskapet og styremøte. Styret i Trivselshagen IKS gjorde i møte 29.10.2019 vedtak om å sende framlegg til endringar i selskapsavtala til Representantskapet som handsama saka i ekstraordinært møte 21.11.2019, sak 12/19, med slikt vedtak:

*Representantskapet sender styret sitt utkast til selskapsavtale på høyring til eigarane.
Høyningsuttale frå Gloppen kommune skal ligge ved. Frist for høyringssvar vert sett til 17. januar.
Vedtaket var samrøystes.*

Vi fekk 26.11.19 brev frå selskapet med nemnde høyningsfrist. Fylkesrådmannen har orientert selskapet om at denne saka vert lagt fram for fylkesutvalet og at Vestland fylkeskommune sin uttale kjem etter fristen.

Fylkesrådmannen har gått gjennom selskapet sitt utkast (jf vedlegg 1) og har nokre endringsframlegg:

§4 Innskot

Fylkesrådmannen gjer framlegg om at det vert presisert at eigarane skal inngå festeavtalar til grunn bygningane i dag står på. På denne måten sikrar ein at selskapet har bruksretten til eigedommen. Vidare er det presisert at selskapet ikkje skal betale festeavgift.

§6 Driftskostnader og driftsinntekter

Det er viktig at bruk og ev. framleige ut over ordinær opningstid eller ordinær bruk skal avtalast særskilt. Det er vidare presisert at selskapet ikkje skal ha ekstra kostnader for slike arrangement, dvs at ev. ekstra kostnader må berast av den aktuelle leigetakar.

Detaljane omkring kva som ligg i omgrepa «ordinær opningstid» og «ordinær bruk» må regulerast i leigeavtalane med leigetakarane.

§7 Representantskapet

Fylkesrådmannen har her føreslege at fylkeskommunen skal ha leiar og nestleiar i dei periodar kommunen har leiar og nestleiar i styret. Tilsvarande skal kommunen ha leiar og nestleiar når fylkeskommunen har leiar og nestleiar i styret. Leiar og nestleiar vert valde for to år om gongen.

§10 Styret

Tilsvarande justering som for representantskapet er føreslege for styret når det gjeld val og deling av leiarverv

§13 Utgang

Fylkesrådmannen føresler å stryke at frist for utgang tidlegast kan skje 10 år etter selskapet er skipa. Dette då selskapet allereie er eldre enn 10 år og det såleis ikkje er relevant.

Ut over nemnde merknader vil fylkesrådmannen tilrå at vi sluttar oss til framleggget frå styret i selskapet.

Nye drifts- og leigeavtalar

Når ny selskapsavtale er etablert legg fylkesrådmannen til grunn at det skal utarbeidast nye drifts- og leigeavtalar med grunnlag i selskapsavtalen. Leigeavtalane må og fylgje opp tilrådingar for å få ei rettvis fordeling av kostnader og inntekter slik det er peika på i fleire utgreiingar. Selskapet har lagt fram nye utkast til slike avtalar og lagt dei fram for representantskapet.

Representantskapet handsama saka om nye drifts- og leigeavtalar i det ekstraordinære møte 21.11.2019, sak 13/19, med slikt vedtak:

«Representantskapet sender saka tilbake til styret. Representantskapet føreset at leigetakarane medverkar i det vidare arbeid med å ferdigstille avtalene. Vedtaket var samrøystes»

Fylkesrådmannen er innstilt på å medverke til dette arbeidet så snart selskapsavtalen er revidert.

Vedtakskompetanse

Saka gjeld ei høyringsuttale, der fylkesutvalet har avgjerdsmynde.

Økonomi:

Fylkesrådmannen ser det som viktig å få retta skeivfordelinga i høve fordeling av driftskostnader og -inntekter. Dette vil medføre reduserte driftskostnader for fylkeskommunen. Detaljane i dette vil bli avklart i samband med tingingane omkring nye drifts- og leigeavtalar med selskapet. Den reviderte selskapsavtalen vil legge grunnlag for dette.

Klima:

Ikkje relevant

Regional planstrategi:

Ikkje relevant

Konklusjon

Fylkesrådmannen ser det som viktig at selskapsavtalen vert endra og retta opp slik det no er teke initiativ til frå selskapet. Den andre parten, Gloppe kommune, har utarbeidd eit eige høyringsframlegg som er oversendt selskapet. Høyringsframleggget til kommunen skil seg på fleire punkt frå det fylkesrådmannen har gitt uttrykk for i denne saka. Det skal no arbeidast vidare med eit endeleg utkast på bakgrunn av innspela. Målsettinga er å få presentert eit framlegg til ny selskapsavtale for politisk handsaming og vedtak hjå begge eigarane.

Om det ikkje vert semje om ny selskapsavtale og nye drifts- og leigeavtalar, tek fylkesrådmannen sikte på å legge fram ei sak der fylkeskommunen trer ut av IKS'et, eigarane tek med seg sin del av buet og det vert oppretta gjensidige leigeavtalar med kvarandre.